



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.5.2020
COM(2020) 223 final

2020/0105 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2014 όσον αφορά τη θέσπιση
ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω της COVID-19**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις που επιφέρει η πανδημία της νόσου COVID-19 εντείνονται διαρκώς σε όλα τα κράτη μέλη. Η πρωτόγνωρη αυτή κατάσταση απαιτεί τη λήψη έκτακτων μέτρων τα οποία να ανταποκρίνονται στις συνθήκες που έχουν προκύψει, μεταξύ άλλων για τη στήριξη των απόρων μέσω του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA). Ειδικότερα, η κρίση δεν εγκυμονεί μόνο ιδιαίτερους κινδύνους για τα συγκεκριμένα άτομα, αλλά επιτείνει επίσης τις οικονομικές δυσχέρειες. Είναι αναμενόμενο ότι τα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας θα πληγούν περισσότερο από τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κρίσης. Επιπλέον, λόγω των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών της πανδημίας της COVID-19, ο αριθμός των απόρων αυξάνεται.

Η πρώτη «Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού» (CRII)¹ ήταν μια δέσμη μέτρων που τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Απριλίου 2020 και εισήγαγε ορισμένες σημαντικές αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, οι οποίες καθιστούν εφικτή την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης. Συμπληρωματικά μέτρα εγκρίθηκαν στην «Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού+» («CRII+»)². Η εν λόγω δέσμη μέτρων προέβλεπε επίσης τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014³ (τον κανονισμό για το TEBA), με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/559 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2020⁴, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 25 Απριλίου 2020 και θέσπισε ειδικά μέτρα πρόσθετης ευελιξίας και ρευστότητας για τα κράτη μέλη με σκοπό την αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19 στο πλαίσιο του TEBA.

Η κατάσταση εξελίσσεται με βραδείς ρυθμούς, ενώ πολλές περιφέρειες και κράτη μέλη προετοιμάζονται για την προσεκτική χαλάρωση των περιορισμών που είχαν επιβληθεί στις κοινωνίες και τις επιχειρήσεις τους και για την επανεκκίνηση των οικονομιών τους. Ωστόσο, οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις της κρίσης έχουν ήδη πλήξει πολλούς τομείς. Η διαδικασία ανάκαμψης θα απαιτήσει χρόνο, ενώ δεν μπορεί να αποκλειστεί η ανάγκη λήψης περαιτέρω περιοριστικών μέτρων. Σ' αυτό το πλαίσιο, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να αυξηθεί ο αριθμός εκείνων που στερούνται τρόφιμα και υλικά αγαθά και, ως εκ τούτου, απαιτείται περαιτέρω δράση για την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας της COVID-19, προκειμένου να διασφαλιστεί μια κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη, συντονισμένη με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού) (ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 5).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 130 της 24.4.2020, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΕΕ L 72 της 12.3.2014, σ. 1-41).

⁴ ΕΕ L 130 της 24.4.2020, σ. 7.

Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή πρότεινε έκτακτα μέτρα που παρείχαν τη μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία και στήριξη στις δημόσιες αρχές, τις οργανώσεις-εταίρους και τους άλλους φορείς που συμμετέχουν στην υλοποίηση του ΤΕΒΑ, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στην κρίση της COVID-19 και στις αυξανόμενες επιτόπιες ανάγκες.

Ως εκ τούτου, για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την πανδημία της COVID-19, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα, μεταξύ άλλων η αύξηση των πόρων που διατίθενται για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το ΤΕΒΑ. Στο πλαίσιο αυτό, ως απάντηση στην πανδημία της COVID-19, η Επιτροπή προτείνει νέα τροποποίηση του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) (REACT-EU)⁵ και του κανονισμού για το ΤΕΒΑ, με σκοπό να διατεθούν πρόσθετοι πόροι για τα έτη 2020, 2021 και 2022 όσον αφορά τα εν λόγω ταμεία.

Οι πρόσθετοι πόροι για το 2020 προέρχονται από την αύξηση των συνολικών πόρων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 που αφορούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Οι πρόσθετοι πόροι για το 2021 και το 2022 συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που προέρχονται από το [Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης].

Τα ποσά αυτά θα κατανεμηθούν μεταξύ των κρατών μελών, αφού ληφθούν υπόψη η σχετική τους ευημερία και η έκταση των επιπτώσεων της τρέχουσας κρίσης στις οικονομίες και τις κοινωνίες τους. Το 0,35 % των πρόσθετων πόρων είναι αναγκαίο να διατεθεί για την παροχή τεχνικής βοήθειας με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Κατά παρέκκλιση από τους κανόνες του δημοσιονομικού κανονισμού οι οποίοι διέπουν τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, οι εν λόγω πρόσθετοι πόροι, μόλις κατανεμηθούν στα επιχειρησιακά προγράμματα, ακολουθούν τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στον ΚΚΔ και στον κανονισμό για το ΤΕΒΑ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις αποδεσμεύσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα εν λόγω ποσά στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση», αφενός, για τη στήριξη πράξεων που προωθούν την αντιμετώπιση κρίσεων στο πλαίσιο της πανδημίας της COVID-19 στις περιφέρειες οι οποίες έχουν υποστεί το μεγαλύτερο πλήγμα στην οικονομία και την απασχόληση και προετοιμάζουν την ανάκαμψη των οικονομιών τους μέσω του ΕΤΠΑ ή του ΕΚΤ ή, αφετέρου, για την αύξηση των κονδυλίων όσον αφορά τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΤΕΒΑ.

Η διάθεση πρόσθετων πόρων στο ΤΕΒΑ είναι εθελοντική για τα κράτη μέλη και ανάλογη με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Κατά την εξέταση της ενδεχόμενης διάθεσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν δεόντως υπόψη την αύξηση του αριθμού των απόρων από τη στιγμή που ξέσπασε η πανδημία της COVID-19.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (REACT-EU)⁶, η Επιτροπή προτείνει να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα που να προβλέπουν μεγαλύτερη ρευστότητα για τα κράτη μέλη, ιδίως επιτρέποντας στα κράτη μέλη να λάβουν σημαντική προχρηματοδότηση σε περίπτωση αύξησης των πόρων στο πλαίσιο του ΤΕΒΑ και εξαιρώντας τα κράτη μέλη από την καταβολή εθνικής συνεισφοράς για την αύξηση των εν λόγω πόρων. Επιπλέον, και κατ' αναλογία με όσα προτείνονται για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (REACT-EU), δεδομένης της ανάγκης να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω πρόσθετοι πόροι θα διατεθούν γρήγορα σε επενδύσεις επί τόπου και θα

⁵ COM(2020) 451 final.

⁶ COM(2020) 451 final.

ωφελήσουν την πραγματική οικονομία, δεν προτείνεται να παραταθεί η τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας, η οποία θα παραμείνει —μεταξύ άλλων, για τους πρόσθετους πόρους— η 31η Δεκεμβρίου 2023 (για τις δαπάνες στο επίπεδο των δικαιούχων). Ωστόσο, διευκρινίζεται ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων που συνδέονται με τους πρόσθετους πόρους θα αποδεσμευθούν σύμφωνα με τους κανόνες για το κλείσιμο των προγραμμάτων (δηλ. το 2025 μετά την υποβολή των απαιτούμενων εγγράφων σύμφωνα με το άρθρο 52). Προβλέπεται επίσης η προσαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων που χρησιμοποιείται για τις επίσημες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 4, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να υποβάλλουν χωρίς καθυστέρηση αιτήσεις για την τροποποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων με σκοπό την κατανομή των πρόσθετων πόρων για το 2020, το 2021 και το 2022.

Η πανδημία της COVID-19 είχε επίσης δυσανάλογο κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο στις γυναίκες. Για τον λόγο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν δεόντως ώστε οι πράξεις να τηρούν απαρέγκλιτα την οριζόντια αρχή της ισότητας των φύλων, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 11 του κανονισμού για το ΤΕΒΑ.

Τέλος, η Επιτροπή προτείνει επίσης πρόσθετες διατάξεις που προβλέπουν ευελιξία ως προς τη χρήση τεχνικής βοήθειας από τα κράτη μέλη.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις πολιτικής στον τομέα πολιτικής, και ιδίως με τις διατάξεις που προτείνει η Επιτροπή για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (REACT-EU) ως απάντηση στην έξαρση της COVID-19, στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής για την παροχή έκτακτης ευελιξίας όσον αφορά τη χρήση του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ με σκοπό την αντιμετώπιση της έξαρσης της COVID-19.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τις άλλες προτάσεις και πρωτοβουλίες που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, και ιδίως με τις προτάσεις που ενέκρινε για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ ως απάντηση στην πανδημία της COVID-19.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 175 τρίτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να αυξήσουν τους πόρους του ΤΕΒΑ και να λάβουν πρόσθετη προχρηματοδότηση και εξαιρεί τους πρόσθετους πόρους από τις εθνικές συνεισφορές. Οι εν λόγω έκτακτες αλλαγές προτείνονται χωρίς να θίγονται οι κανόνες που εφαρμόζονται υπό κανονικές συνθήκες.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Η πρόταση δεν τροποποιεί τον τρόπο υλοποίησης του ΤΕΒΑ, που παραμένει υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Η επιμερισμένη διαχείριση υποστηρίζεται από την αρχή της επικουρικότητας, δεδομένου ότι η Επιτροπή αναθέτει στα κράτη μέλη καθήκοντα στρατηγικού προγραμματισμού και υλοποίησης. Περιορίζει επίσης τη δράση της ΕΕ σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της, όπως ορίζεται στις Συνθήκες.

Η παρούσα πρόταση, μαζί με την πρόταση τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013⁷, έχει ως στόχο να επιτρέψει τη διάθεση πρόσθετων πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην αποσαφήνιση των κανόνων που διέπουν τη χρήση των πόρων αυτών στο πλαίσιο των προγραμμάτων της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι αναλογική και δεν περιλαμβάνει διατάξεις που δεν είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης. Περιορίζεται στις τροποποιήσεις που θεωρούνται αναγκαίες για τη θέσπιση των κανόνων που πρέπει να τηρούνται όσον αφορά τους πρόσθετους πόρους και για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της υλοποίησης του ΤΕΒΑ όσο διαρκεί η κρίση που έχει ξεσπάσει λόγω της COVID-19.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η νομική πράξη που επιλέγεται είναι κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 175 τρίτο εδάφιο της Συνθήκης. Η Επιτροπή εξέτασε το περιθώριο χειρισμών που παρέχει το νομικό πλαίσιο, και θεωρεί αναγκαίο να προτείνει τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Δεδομένων των ειδικών περιστάσεων κατά την υποβολή της παρούσας πρότασης, δεν διενεργήθηκαν εκ των υστέρων αξιολογήσεις ή έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεδομένων των ειδικών περιστάσεων κατά την υποβολή της παρούσας πρότασης, δεν πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη.

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη για εξωτερική εμπειρογνωσία.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Δεν πρόκειται για πρωτοβουλία στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT).

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

⁷ COM(2020) 251 final.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση θα συνεπάγεται πρόσθετες αναλήψεις υποχρεώσεων για το έτος 2020, οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν από την αύξηση του ανώτατου ορίου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020. Θα συνεπάγεται επίσης πρόσθετες αναλήψεις υποχρεώσεων για τα έτη 2021 και 2022, οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό. Θα ενεργοποιήσει επίσης πρόσθετες πληρωμές κατά τα έτη 2020 έως 2025. Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις αναλύονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει τον κανονισμό REACT-EU.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εφαρμογή των μέτρων θα παρακολουθείται και θα υποβάλλονται σχετικές εκθέσεις στο πλαίσιο των γενικών μηχανισμών υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2014 όσον αφορά τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω της COVID-19

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰ θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (στο εξής: ΤΕΒΑ).
- (2) Στις 17 Νοεμβρίου 2017 ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων διακηρύχθηκε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, ως απάντηση στις κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Οι είκοσι βασικές αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων διαρθρώνονται σε τρεις κατηγορίες: ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας· δίκαιοι όροι εργασίας· και κοινωνική προστασία και ένταξη. Οι εν λόγω είκοσι αρχές θα πρέπει να διέπουν τις δράσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19, προκειμένου να διασφαλιστεί μια κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη.
- (3) Τα κράτη μέλη έχουν πληγεί με πρωτόγνωρο τρόπο από τις συνέπειες της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία της COVID-19. Η κρίση επέφερε σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις, γεγονός που έχει δημιουργήσει μια πρωτοφανή κατάσταση, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί με συγκεκριμένα μέτρα, στο πνεύμα του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
- (4) Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί επηρεάζει ιδιαίτερα το ΤΕΒΑ. Δεδομένου ότι ο αριθμός εκείνων που στερούνται τρόφιμα και υλικά αγαθά αυξάνεται λόγω της πανδημίας της COVID-19 και ότι οι άποροι εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους και

⁸ ΕΕ C της , σ. .

⁹ ΕΕ C της , σ. .

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΕΕ L 72 της 12.3.2014, σ. 1).

περαιτέρω δυσκολίες κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης, τα κράτη μέλη έχουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες στο πλαίσιο της παροχής στήριξης από το Ταμείο.

- (5) Για να αντιμετωπιστούν οι τεράστιοι κραδασμοί στην οικονομία και οι σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς που προκλήθηκαν λόγω των έκτακτων περιορισμών τους οποίους έθεσαν σε εφαρμογή τα κράτη μέλη με σκοπό να συγκρατήσουν τη διασπορά της COVID-19, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 23 Απριλίου 2020, τον «Χάρτη πορείας για την ανάκαμψη» με σημαντική επενδυτική συνιστώσα, ζήτησε τη σύσταση του [Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης] και ανέθεσε στην Επιτροπή να αναλύσει τις ανάγκες ώστε οι πόροι να κατευθυνθούν στους τομείς και τις γεωγραφικές περιοχές της Ευρώπης που έχουν πληγεί περισσότερο, διευκρινίζοντας παράλληλα τη σύνδεση με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- (6) Η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού¹¹ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου¹² στις 27 Μαΐου 2020 και αποδέσμευσε πρόσθετους πόρους για τη στήριξη των κρατών μελών προκειμένου να αποκαταστήσουν τις συνέπειες της κρίσης που ξέσπασε λόγω της πανδημίας της COVID-19 και να προετοιμάσουν την ανάκαμψη της οικονομίας. Ως μέρος αυτής της δέσμης μέτρων, διατίθεται για τον σκοπό αυτό πρόσθετο έκτακτο ποσό ύψους 58 272 800 000 EUR για δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για τα έτη 2020, 2021 και 2022, προκειμένου να διοχετευθεί γρήγορα στην πραγματική οικονομία μέσω των υφιστάμενων δομών για τα προγράμματα της πολιτικής για τη συνοχή της περιόδου 2014-2020. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει την κατανομή των πρόσθετων πόρων για κάθε κράτος μέλος με βάση μια μέθοδο κατανομής που θα βασίζεται στα πλέον πρόσφατα αντικειμενικά στατιστικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα και αφορούν τη σχετική ευημερία των κρατών μελών και την έκταση των επιπτώσεων της τρέχουσας κρίσης στις οικονομίες τους. Προκειμένου να αποτυπωθούν οι εξελίξεις όσον αφορά τις επιπτώσεις της κρίσης, η κατανομή θα πρέπει να αναθεωρηθεί το 2021 με βάση την ίδια μέθοδο κατανομής και με τη χρήση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων έως τις 19 Οκτωβρίου 2021. Για να υπάρξει αποτελεσματική αντίδραση στις κοινωνικές επιπτώσεις που επέφερε στους απόρους η έξαρση της COVID-19, είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να μπορούν να διαθέσουν τους πρόσθετους πόρους στο ΤΕΒΑ σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Κατά τη διάθεση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν δεόντως υπόψη την αύξηση του αριθμού των απόρων από τη στιγμή που ξέσπασε η πανδημία της COVID-19. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να καθοριστούν ανώτατα όρια όσον αφορά την κατανομή των αυξημένων πόρων στην τεχνική βοήθεια των κρατών μελών. Λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης ταχείας δαπάνης των πρόσθετων πόρων, οι αναλήψεις υποχρεώσεων που συνδέονται με τους εν λόγω πρόσθετους πόρους θα πρέπει επίσης να αποδεσμευθούν κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων. Θεσπίζεται επίσης η δυνατότητα μεταφοράς κονδυλίων στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» μεταξύ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΤΕΒΑ όσον αφορά τους πρόσθετους πόρους.
- (7) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν ειδικότερα τη

¹¹

[COM\(2020\) 446](#).

¹²

Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

διαδικασία για τον καθορισμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, συμβάσεων προμηθειών, βραβείων και έμμεσης διαχείρισης, και προβλέπουν ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.

- (8) Για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν επαρκή οικονομικά μέσα ώστε να εφαρμόσουν άμεσα μέτρα ανασύνταξης μετά την κρίση που ξέσπασε λόγω της πανδημίας της COVID-19 και να προετοιμάσουν την ανάκαμψη της οικονομίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί υψηλότερο επίπεδο προχρηματοδότησης για την ταχεία εφαρμογή των δράσεων που υποστηρίζονται από τους πρόσθετους πόρους. Το μέγεθος της προχρηματοδότησης θα πρέπει να εξασφαλίζει στα κράτη μέλη τα μέσα που χρειάζονται για την καταβολή προκαταβολών στους δικαιούχους, όταν αυτό είναι αναγκαίο, και την επιστροφή δαπανών στους δικαιούχους σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής.
- (9) Προκειμένου να μειωθεί η επιβάρυνση που συνεπάγονται για τους δημόσιους προϋπολογισμούς η αποκατάσταση μετά την κρίση λόγω της πανδημίας της COVID-19 και η προετοιμασία της ανάκαμψης της οικονομίας, είναι σκόπιμο οι πρόσθετοι πόροι να μην υπόκεινται σε συγχρηματοδότηση.
- (10) Για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη θα μπορούν να προσαρμόζουν άμεσα τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του TEBA για την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω της COVID-19, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις που να αποσαφηνίζουν το πεδίο εφαρμογής της τεχνικής βοήθειας.
- (11) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η αντιμετώπιση του αντικτύπου που έχει στους απόρους η κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της προτεινόμενης δράσης, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (12) Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (13) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19, είναι σκόπιμο ο παρών κανονισμός να τεθεί σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (14) Λαμβανομένων υπόψη της πανδημίας της COVID-19 και του επείγοντος χαρακτήρα που προσλαμβάνει η αντιμετώπιση της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας που έχει ξεσπάσει εξαιτίας της, κρίνεται αναγκαίο να γίνει χρήση της εξαίρεσης από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

- (15) Το άρθρο 135 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου¹³ ή της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ που θεσπίζονται την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω συμφωνίας ή έπειτα από αυτήν δεν εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο στον βαθμό που οι εν λόγω τροποποιήσεις επηρεάζουν τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου. Η στήριξη βάσει του άρθρου 6α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2014 χρηματοδοτείται, για το 2020, από την αύξηση του ανώτατου ορίου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και, για το 2021 και το 2022, από την αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων της Ένωσης, γεγονός που θα είχε αντίκτυπο στη δημοσιονομική υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 τροποποιείται ως εξής:

- (1) Το άρθρο 6 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η επιχορήγηση του Ταμείου για την περίοδο 2014-2020 για κάθε κράτος μέλος ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ, με εξαίρεση τους αυξημένους πόρους για την αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19 που αναφέρονται στο άρθρο 6α. Το ελάχιστο ποσό για κάθε κράτος μέλος ανέρχεται σε 3 500 000 EUR για το σύνολο της εν λόγω περιόδου.».

- (2) Προστίθεται το ακόλουθο νέο άρθρο 6α:

«Άρθρο 6α

Εθελοντική αύξηση των πόρων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έξαρσης της COVID-19

1. Οι πόροι που αναφέρονται στο άρθρο 6 μπορούν να αυξηθούν από τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση για την αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο 92β παράγραφος 5 έβδομο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Η αύξηση μπορεί να επηρεάσει τις δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για το 2020, το 2021 και το 2022.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 1, η περίοδος για τα επιχειρησιακά προγράμματα που επωφελούνται από πρόσθετους πόρους σύμφωνα με την παράγραφο 1 εκτείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.
3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 38 πρώτο εδάφιο, οι δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για τους πρόσθετους πόρους κάθε προγράμματος πραγματοποιούνται τα έτη 2020, 2021 και 2022.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 59 παράγραφος 1, οι πρόσθετες αναλήψεις υποχρεώσεων αποδεσμεύονται σύμφωνα με τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται για το κλείσιμο των προγραμμάτων.

4. Εκτός από την προχρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 1, η Επιτροπή καταβάλλει ποσό προχρηματοδότησης ίσο με το 50 % των πρόσθετων πόρων που διατίθενται για το έτος 2020, μετά την απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται η τροποποίηση ενός προγράμματος με σκοπό την κατανομή των πρόσθετων πόρων.

Το ποσό που καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, διαγράφεται εξ ολοκλήρου από τους λογαριασμούς της Επιτροπής το αργότερο κατά τη λήξη του προγράμματος.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20, οι πρόσθετοι πόροι δυνάμει της παραγράφου 1 δεν υπόκεινται σε συγχρηματοδότηση.».

- (3) Στο άρθρο 27, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Με πρωτοβουλία των κρατών μελών και με την επιφύλαξη ανώτατου ορίου 5 % της χορήγησης του Ταμείου κατά την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος και 5 % για τους πρόσθετους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 6α παράγραφος 1, το επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτήσει μέτρα προετοιμασίας, διαχείρισης, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής βοήθειας, λογιστικού ελέγχου, ενημέρωσης, ελέγχου και αξιολόγησης που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών προετοιμασίας και λειτουργίας των προγραμμάτων πιστωτικών κουπονιών σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τη διαχειριστική αρχή ή άλλον δημόσιο οργανισμό ο οποίος δεν είναι οργάνωση-εταίρος. Μπορεί επίσης να χρηματοδοτήσει την τεχνική βοήθεια και την ανάπτυξη ικανοτήτων των οργανώσεων-εταίρων και οποιωνδήποτε άλλων φορέων συμμετέχουν στην υλοποίηση του Ταμείου, μεταξύ άλλων για την ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης της κρίσης που ξέσπασε λόγω της πανδημίας της COVID-19. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο μπορούν να αφορούν την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, μεταξύ άλλων προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της στήριξης από το παρόν Ταμείο μέσω άλλων ταμείων.».

- (4) Προστίθεται το ακόλουθο νέο άρθρο 63α:

«Άρθρο 63α

Μεταβατικές διατάξεις

Το άρθρο 6α δεν εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού. Οι αναφορές στα κράτη μέλη στις εν λόγω διατάξεις θεωρείται ότι δεν περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος